

Sámi giellaráđđi
Säämi kieláráđđi
Saa'm kiõllsääbbar
Saamen kielineuvosto

Sámi gielladahku-bálkkašumi njuolggadusat

1 § Bálkkašupmi

Bálkkašumi namma lea Sámi gielladahku bálkkašupmi.

Bálkkašumi lea vuodđudan Suoma sámediggi.

2 § Bálkkašumi dárkkuhus

Sámi gielladahku bálkkašumi dárkkuhussan lea addit dovddastusa sámeielat bálvalusaid ja sámeiela sajadaga ovddideapmin dahkkon ánsolaš barggus Suomas. Sámeielain dárkkuhuvvo davvisáme-, anáraš- ja nuortalašgiella. Bálkkašumi dárkkuhussan lea movttiidahttit bálkkašumi oazžu buoridit ain ovdežis sámeiela ovdi dahkkon barggu ja movttiidahttit buot virgeoapmahaččaid buoridit sámeiela sajadaga.

3 § Bálkkašumi oazžu välljen

Sámi gielladahku- bálkkašumi miedihha sámi giellaráđđi. Mearrádusas ii sáhte váidalit.

4 § Bálkkašupmi

Sámi gielladahku bálkkašupmi lea dáiddabálkkašupmi, mii galgá govvidit sámeiela ja kultuvrra riggodaga ja mánggahámatvuoda. Bálkkašupmi rievdá juohke nuppi jagi ja dan dahkamis vástida Sámi Duoji rs välljen sámedáiddár dahje -duojár.

5 § Bálkkašumi miediheapmi

Bálkkašumi oazžu sáhttet evttohit sámi giellaráđđi lahtut ja várrelahtut giellaráđđi čoahkkimis. Bálkkašupmi miedihuvvo juohke nuppi jagi sámi giellaráđđi mearridan áigge. Bálkkašupmi miedihuvvo ovdasajis virgeoapmahaččaide ja servošiidda ja dušše sierra vuodustusaiguin priváhtaolbmui. Bálkkašumi oazžu välljema galgá vuodustallat čálalaččat sámegillii ja suomagillii. Bálkkašumi ii sáhte miedihit seamma orgánai jottkolaččat almmá sierra vuodustusaid haga.

6 § Bálkkašumi oažžu geatnegasvuodát

Bálkkašupmi geatnegahtta oažžu joatkit barggu sámegiela sajádaga ja sámegielat bálvalusaid buorideami várás. Bálkkašumi oažžus lea vuoigatvuohta geavahit ávkin bálkkašumi ja dan vuodustusaid iežas diehtjuohkimis.

7 § Njuolggadusaid nuppástuhttin

Dáid njuolggadusaid sáhtta nuppástuhttit sámedikki stivrras.

Njuolggadusat dohkkehuvvon sámedikki stivrra čoahkkimis 25.5.2010. Nupp. dohkk. sámedikki stivrra čoahkkimis 19.12.2011. Dát njuolggadusat leat dahkkon seamma sisdoaluin davvisáme-, nuortalaš- ja anárašgillii sihke suomagillii.

Säämi kielâtaho-palhâšume njuolgâdusah

1 § Palhâšume

Palhâšume nommâ lii Säämi kielâtaho palhâšume

Palhâšume lii vuáđudâm Suomâ sámitigge.

2 § Palhâšume uáivil

Säämi kielâtaho palhâšume uáivilin lii adelid tubdâstâs sâmikielâlij palvâlusâi já sâmikielâ sajattuv oovdedmân toohum mávsulii pargoost Suomâst. Sâmikielâin uáivilduvvoo tave-, aanaar- já nuorttâsâmikielâ. Palhâšume uáivilin lii movtjidditid palhâšume uázžo pyeredid ovdiistuv sâmikielâ pyerrin toohum pargo já movtjidditid puohâid virgeomâháid pyeredid sâmikielâ sajattuv.

3 § Palhâšume uázžo valjim

Säämi kielâtaho-palhâšume miedeet säämi kielâräädi. Miäradâsâst ij pyevti väidid.

4 § Palhâšume

Säämi kielâtaho palhâšume lii taaidâpalhâšume, mii kalga spejâlistid sâmikielâ já kulttuur riggoduv já maanġánalâsâšvuodâ. Palhâšume muttoo jyehi nube já ton ráhtimist västid Sámi Duodji ry valjim sâmitaaidâr tâi -tuáijár.

5 § Palhâšume miedettem

Palhâšume uázžo pyehtih iävtuttid säämi kielâräädi jesâneh já värijesâneh kielâräädi čuákkimist. Palhâšume miedettuvvoo jyehi nube ive säämi kielâräädi meridem äigimudo. Palhâšume miedettuvvoo vuosâsajasávt virgeomâhâžân já siärvusân já tuše sierânâsvuáđustâšâiguin priivaatulmui. Palhâšume uázžo valjim kalga agâstállâđ kirjálávt sâmikielâiguin já suomâkielân. Palhâšume ij pyevti miedettiđ siämmáá uázžoi nubetove sierânâs vuáđustâšâittáá.

6 § Palhâšume uázžo kenigâsvuodah

Palhâšume kenigit uázžo juátkiđ pargo sâmikielâ sajattuv já sâmikielâlij palvâlusâi pyereedmân. Palhâšume uázžost lii vuogâđvuotâ ávhâstállâđ palhâšumijnis já toi vuáđustâšâiguin jieijâs viestâdmist.

7 § Njuolgâdusâi rievđâdem

Täid njuolgâdusâid puáhtá rievđâdiđ sâmitige stiivrâst.

Njuolgâdusah láá tuhhiittum sâmitige stiivrâ čuákkimist 25.5.2010. Rievđâdem tuhhiittum sâmitige stiivrâ čuákkimist 19.12.2011. Taah njuolgâdusah láá rahtum siskáldâsâs peeleešt siämmáálágânin tave-, nuorttâ- já aanaarsâmikielân sehe suomâkielân.

Sää'm kïõlltuâjj –ciist šeättmõõžž

1 § Cistt

Ciist nõmm lij Sää'm kïõlltuâjj cistt

Ciist lij vuáđđääm Lää'ddjânnam sää'mte'gġ.

2 § Ciist vuáđđjuurd

Sää'm kïõlltuâi ciist jurddân lij u'vded tobdstõõžž sää'mkïõllsaž kääžkõõžž da sää'mkïõl staattuuzz ooudâsviikkmõššân tuejjuum o'nnstem tuâjast Lää'ddjânnmest. Sää'mkïõlin juu'rdet tâ'vv-, aanar- da nuorttsää'mkïõlid. Ciist jurddân lij sme'llkâ'tted ciist vuážžai lââ'zzted, veâl ânn'jõõžžâst sää'mkïõl ou'dde tuejjuum tuâi da sme'llkâ'tted pukid ve'rgġnee'kkid pue'reed sää'mkïõl staattuuzz.

3 § Ciist vuäžžai va'ljumuš

Sää'm kiölltuâjj –ciist meätt sää'm kiöllsuávtõs. Tu'mmstõõggâst ij vuei't läittad. 4 § Cistt

Sää'm kiölltuâi cistt lij čeäppõscistt, ko'st âlgg pelkkâd da kâá'tt âlgg suei'mkrâ'stted sää'mkiõl da kulttuur ree'ggesvuõđ da määngnallšemvuõđ. Cistt vaajtââvv juõ'kk nuu'bb ee'jj da tõn tuejjumuuzžast va'sttad Sámi Duodji rõ:zz va'ljem sää'mčeäppnek le'be –kiõtt-tuâjjlaž.

5 § Ciist miõttmõš

Ciist vuäžžai vuei'tte e'tkķeed sää'm kiöllsuávtõõzz vuässla da vää'rrvuässla kiöllsuávtõõzz sâbbrest. Cistt miõđtet juõ'kk nuu'bb ee'jj sää'm kiöllsuávtõõzz tu'mmjem ääi'jpoddân. Cistt miõđtet vuõss-sââ'jest ve'rggnee'kkid da õhttsažkoo'ddid da spesialvuâđđjurddjin privatpersoonid. Ciist vuäžžai va'ljumuš âlgg lee'd tuejjuum ke'rjjlânji da vuâđđeed sää'mkiõlle da lää'ddkiõ'lle. Ciist ij vuei't miõđtet čuu't tâuujja seämma kruu'gģe spesialvuâđđjurddjitää.

6 § Ciist vuäžžai õõlgtumuuzž

Cistt ooudald vuäggai juâ'tkķed tuâi sää'mkiõl staattuuzz kaggäm pirr da sää'mkiõllsaž kääzzkõõzzi pue'reem ou'dde. Ciist vuäžžjest lij vuõiggâdvuõtt äu'kķeed ciist da tõn vuâđđumuuzžid jiijjâz sakkumuuzžstes.

7 § Šeâttmõõžži mutt'tumuš

Tâid šeâttmõõžžid vuei'tet mutt'ted sää'mtee'gģ halltõõzzâst

Šeâttmõõžž liâ primmum sää'mtee'gģ halltõõzz sâbbrest 25.5.2010. Muttâz liâ primmum sh. sâbbrest 19.12.2011. Tâk šeâttmõõžž liâ tuejjuum seämماسيisklânji tâ'vvsäämas, nuõrttsäämas da aanarsäämas di lääddas.

Saamen kieliteko -palkinnon säännöt

1 § Palkinto

Palkinnon nimi on Saamen kieliteko palkinto

Palkinnon on perustanut Suomen saamelaiskäräjät.

2 § Palkinnon tarkoitus

Saamen kieliteko palkinnon tarkoitus on antaa tunnustusta saamenkielisten palvelujen ja saamen kielen aseman edistämiseksi tehdystä ansiokkaasta työstä Suomessa. Saamen kielellä tarkoitetaan pohjois-, inarin- ja koltansaamea. Palkinnon tarkoitus on kannustaa palkinnon saajaa parantamaan entisestään saamen kielen eteen tehtyä työtä ja kannustaa kaikkia viranomaisia parantamaan saamenkielen asemaa.

3 § Palkinnon saajan valinta

Saamen kieliteko- palkinnon myöntää saamen kielineuvosto. Päätöksestä ei voi valittaa.

4 § Palkinto

Saamen kieliteko palkinto on taidepalkinto, jonka tulee kuvastaa saamen kielen ja kulttuurin rikkautta ja moninaisuutta. Palkinto vaihtuu joka toinen vuosi ja sen tekemisestä vastaa Sámi Duodji ry:n valitsema saamelaisartisti tai -käsityöntekijä.

5 § Palkinnon myöntäminen

Palkinnon saajaa voivat ehdottaa saamen kielineuvoston jäsenet ja varajäsenet kielineuvoston kokouksessa. Palkinto myönnetään joka toinen vuosi saamen kielineuvoston päättämänä ajankohtana. Palkinto myönnetään ensisijaisesti viranomaisille ja yhteisöille ja vain erityisperusteluin yksityishenkilöille. Palkinnon saajan valinta tulee perustella kirjallisesti saamen kielellä ja suomeksi. Palkintoa ei voi myöntää samalle taholle toistuvasti ilman erityisperusteluja.

6 § Palkinnon saajan velvollisuudet

Palkinto velvoittaa saajaa jatkamaan työtä saamen kielen aseman ja saamenkielisten palvelujen parantamiseksi. Palkinnon saajalla on oikeus hyödyntää palkintoa ja sen perusteluja omassa viestinnässään.

7 § Sääntöjen muuttaminen

Näitä sääntöjä voidaan muuttaa saamelaiskäräjien hallituksessa.

Säännöt hyväksytyt saamelaiskäräjien hallituksen kokouksessa 25.5.2010. Muut.hyv.sh. kok.19.12.2011. Nämä säännöt on tehty samansisältöisinä pohjois-, koltan- ja inarinsaameksi sekä suomeksi.
